

Kærlighed driver frygten ud

En egypters vej
fra had til tilgivelse

Broder Nathan
& David Culross

Jeg vil gerne tilegne min familie denne bog. Når du læser min historie, vil du forstå hvorfor.

Til min far: På bare seks år lærte Baba mig at leve, og derefter lærte han mig at dø. »Thi for mig er livet Kristus, og døden en vinding« (Fil 1,21).

Til min mor: Gennem mere end firs år har Mama vist os, hvordan man stoler på Gud ... på alle måder. »Min Gud vil fuldt ud give jer alt, hvad I har brug for, af sin rigdom på herlighed i Kristus Jesus« (Fil 4,19).

Til min kone, Susan: Gennem de sidste femogtyve år har vi hånd i hånd vandret ad den vej, Gud har ført os. »En dygtig kvinde ... er langt mere værd end perler ... hun tager til orde med visdom ... hendes mand berømmer hende« (Ordsp 31,10.26.28).

Til mine tre børn, Maggie, Martin og Michael: I har fyldt mit hjem med glæde og latter og vist mig Jesu kærlighed. »Som nyplantede oliventræer sidder dine sønner [og døtre] omkring dit bord. Ja, sådan velsignes den mand, der frygter Herren« (Sl 128,3-4).

Til mine brødre og søstre: Der er Magda, som startede tjenesten ... Onsey, som aldrig har kendt sin far ... Hoda, Phoebe og Sawsan. Fra Asyut til Karya Maghola til Kairo har vi ledsaget hinanden på rejsen. »En broder [eller søster] er født til hjælp i nøden« (Ordsp 17,17).

Frygt findes ikke i kærligheden,
men den fuldendte kærlighed fordriver frygten.

1 Joh 4,18

INDHOLD

Forord ved Wessam Youssef	9
Forord ved David Culross	13
Forfatterens forord	17
1 Sorte fredag	19
2 Bryllupsklokker	29
3 En søn! En søn!	43
4 Lille dreng, store drømme	53
5 Tabt uskyld	65
6 Farvel til Karya Maghola	73
7 Forfra	83
8 Den nye Nathan	91
9 I Babas fodspor	105
10 Hvem er hun?	117
11 Bump på vejen	131
12 Flugten	141
13 Hjemme igen	153
14 Gode Fredag	165
15 Brændende kirker og kærlige hjerter	177
16 Tilbage til Karya Maghola	189
Tak	197

FORORD VED WESSAM YOUSSEF

Det var spændende at læse denne bog, ikke mindst fordi forfatteren, Broder Nathan, åbner sit hjerte og deler meget dybe og personlige erfaringer med sine læsere. Det er ikke småting, han og familien har været igennem – alt sammen mere end rigeligt til at fylde et hjerte med bitterhed og hævnthørst. Og havde det ikke været for Nathans tro på Jesus, havde han næppe overvundet disse dramatiske erfaringer.

Mange af os har givetvis et mørkt hjørne i vores hjerte, hvor vi gemmer de onde tanker og tror, at de er utilgængelige. Vi gør vores bedste for at holde dem skjult for andre, men Gud kan stadig se dem, og han lader os ikke i fred med dem, for han ved, at de blot vil ødelægge vores liv. Kun Jesus var i stand til at ændre alle Broder Nathans mørke, onde og hævngherrige tanker og gøre ham i stand til at tilgive.

Tilgivelse er en af søjlerne i de egyptiske kirker. De kristne i Mellemosten har altid lidt og lider fortsat under voldshandlinger fra muslimske ekstremister og lever uden nogen form for beskyttelse fra de arabiske myndigheder. Vi, som er kristne, er imidlertid ved at lære at elske og velsigne dem, der forbander os og dræber os – fordi vi ikke har noget valg. Gud lærer os det på den hårde måde. Tilgivelse er et af de mest håndgribelige og virkningsfulde midler til at åbne muslimers øjne for Jesus. Fordi Gud har tilgivet os, skal vi også tilgive hinanden.

Jeg glemmer aldrig, da jeg boede i Egypten, og nogle terrorister bombede en kirke i Alexandria. 27 kristne blev dræbt og snesevis såret. Det første, lederen i vores kirke gjorde – og jeg er sikker på, at det samme skete i mange andre kirker – var at samle os til et tre timer langt bedemøde, hvor vi udøste vores hjerter for Gud og lagde vores frygt over i hans hænder. Vi måtte ikke lade frygten styre vores liv – heller ikke selv om flere kirker på det tidspunkt havde modtaget en stribe dødstrusler. Han opfordrede os også til at bede for situationen og tilgive terroristerne og bede om, at deres hjerter måtte åbnes, så de kunne lære Jesus at kende. Det var meget hårdt og svært for os, men vi vidste, at vi ikke kunne komme videre i vores liv med had og bitterhed i hjertet. Desuden ville vi ikke være i stand til at række ud til vores muslimske brødre og søstre eller at afspejle Guds kærlighed til dem uden tilgivelse.

At tale om kærlighed og tilgivelse fra en prædikestol er nemt; den virkelige udfordring er at føre tilgivelsen ud i praksis. Broder Nathan valgte at sætte Gud og hans ord før alt andet i sit liv, og Gud gik med ham gennem de største kriser i hans liv og brugte ham på en helt særlig måde til at

forkynde og undervise kristne ledere i Egypten. Jeg ved, at de problemer, han stod over for, var og er langt mere omfattende, end han giver udtryk for, men da han stadig bor i Egypten, kan han ikke gå alt for meget i detaljer, men må overlade visse konklusioner til læseren.

Jeg vil imidlertid gerne gøre det klart, at de fleste kristne aktiviteter i Egypten, det være sig uddannelse, konferencer og kurser, bliver meget nøje overvåget af myndighederne, som har ret til at opløse enhver forsamling uden nærmere begrundelse. Sommetider sender de spioner til kirkerne, som rapporterer alt til myndighederne. Det kræver med andre ord visdom og stort mod at fortsætte arbejdet under presset fra mistænksomme myndigheder.

Ud over Broder Nathans dramatiske oplevelse er bogen fyldt med opmuntrende erfaringer fra både den åndelige og praktiske side af hans liv. Bogen rummer også en kraftig understregning af, at det kræver frimodighed at føre Guds vilje ud i sit liv.

En anden interessant ting ved bogen er, at du så tydeligt fornemmer den egyptiske kultur, og hvad den betyder for de kristne i landet. Egyptens kristne har mange historier at fortælle, og det her er en af dem, hvor du opdager, hvad det vil sige at være kristen af Guds nåde.

Jeg håber, at bogen bliver til velsignelse for alle, som læser den.

Aarhus, marts 2016

Wessam Mahrous Youssef

Projektmedarbejder i Internationalt Kristent Center,

Aarhus

FORORD VED DAVID CULROSS

Jeg mødte Broder Nathan første gang midt i 1990'erne og hørte ham senere tale ved en konference i Jerusalem. Her var han én af flere kristne ledere fra forskellige steder i verden, som arbejdede med at nå deres eget folk med evangeliet om Jesus Kristus.

En aften blev vi kørt i bus fra vores hotel til et andet sted og ført ind i et topsikret lokale. Den næste time sad vi andre og lyttede, mens Nathan fortalte om de forfærdelige begivenheder, der havde ændret hans liv for altid. Før vi forlod lokalet igen, blev vi indtrængende advaret mod at bringe ham i fare ved på nogen måde at offentliggøre hans historie.

Nu mener Nathan, tiden er inde til at fortælle dig den historie. Den er på mange måder et typisk eksempel på, hvad troende over hele Mellemøsten i dag må gennemgå. Jeg har sløret visse navne og andre særlige elementer for at beskytte Nathan og andre kristne i denne verdensdel, men selve begivenhederne er skildret ganske, som de fandt sted.

Jeg rejste for nyligt rundt til mange af de steder, hvor disse begivenheder udspillede sig. På den rejse blev jeg klar over, at selv om kristendommen allerede i det første århundrede kom til Egypten, så har islam været den dominerende religion i landet gennem mange århundreder. I dag udgør mere end 80 millioner muslimer næsten 95 procent af landets befolkning, og siden 1980 har islam været landets officielle religion. Samlet set er der mindre end tre millioner kristne i Egypten, men det gør stadig den egyptiske kirke til det største kristne samfund i de mellemøstlige og nordafrikanske lande. De fleste af landets evangeliske troende lever i det sydlige Egypten, hvor Nathan også kommer fra.

Nu vil jeg gerne have lov at tage dig med til en lille landsby i Øvre Egypten kaldet Karya Maghola (Kar-EE-ah Mah-GO-lah). Den er ikke afmærket på noget kort, men den findes alligevel. Det navn, vi har givet byen, er en omskrivning af et arabisk ord, der betyder »hvor som helst« eller »ukendt sted«. Det er, fordi den ligner utallige andre landsbyer, der ligger spredt ud over denne del af verden – landsbyer, hvor menneskers levevis og kultur gennem århundreder har ændret sig meget lidt.

Mens vi som usynlige iagttagere bevæger os gennem byens gader, håber jeg at kunne vise dig stedet gennem Nathans øjne, så du får blik for, hvordan en kærlig Gud beskytter og sørger for sine børn også under forfølgelser. Gennem denne nutidige discipels levende eksempel håber jeg at give dig et glimt af, hvordan vores mægtige Gud kan udrette utrolige ting gennem helt almindelige menneskers liv, når de lægger deres liv i hans hænder. Almindelige

mennesker som du og jeg. Almindelige mennesker som
Broder Nathan.

David Culross

FORFATTERENS FORORD

Den historie, du her bliver præsenteret for, skildrer, hvordan en dreng voksede op til en mand i et land, som medierne gennem de sidste år har beskæftiget sig meget med, nemlig Egypten. Det er historien om, hvordan en rædselsfuld oplevelse i hans barndom fyldte ham med had og et brændende ønske om hævn, og hvordan Gud efterfølgende brugte denne tragedie til at lære ham tilgivelsens sande betydning. Hen ad vejen vil du måske spørge: Er det her virkelig sket? Er det en sand historie? Jeg kan personligt forsikre dig om, at alt, hvad du læser i denne bog, virkelig er sket. Hvordan ved jeg det? Jeg ved det, fordi det var mig, der oplevede det.

Den række begivenheder, der kom til at forme mit liv, begyndte for mere end halvtreds år siden. Det meste af denne beretning bygger på personlige minder, som den dag i dag kan hjem søge mig. Resten er sammensat af førstehånds vidnesbyrd fra min mor og andre familiemedlemmer og venner, som har spillet en rolle i dette drama fra virkelig-

hedens verden. Samtidig skrives min historie forfra af andre i de samme afsidesliggende landsbyer i Øvre Egypten.

Jeg har hele vejen bestræbt mig på at skildre begivenhederne præcis, som de fandt sted. Det er min bøn, at Gud på et eller andet tidspunkt under læsningen vil udfordre dig til at lade ham lede dig, som han har ledt mig.

Broder Nathan

1 | SORTE FREDAG

Juni 1962

Karya Maghola

En nabos hane galede og fortalte mig, at en ny dag var ved at gry i landsbyen Karya Maghola. Det var en helt almindelig lille by som så mange andre, der lå spredt rundt omkring i Egyptens tørre landskab. Den grå dæmring skiftede langsomt til lilla og så til orange, da solen til sidst hævede sig op over de fjerne bjerge. Gribbene – 'Faraos kyllinger', som man også kaldte dem – begyndte at cirkle dovent rundt på himlen som små sorte prikker, på udkig efter føde i det solsvedne landskab. De lignede på mange måder folkene nede på jorden, der nu vågnede til endnu en tør og trøstesløs dags arbejde for at skaffe sig føden.

Da dagslyset begyndte at sive ind gennem vinduet, vendte jeg mig på min sovemåtte og forsøgte at sove videre, men det lykkedes mig ikke. Solen var hastigt ved at forjage skyggerne fra De mørke Bjerge, og der begyndte allerede

at blive varmt på mit værelse. Folk i landsbyen sagde, at De mørke Bjerge var fulde af ondskab, og når jeg spurgte hvorfor, svarede de, at der boede onde mennesker i det område. Men nu veg bjergenes mørke trussel for den blå himmel og den strålende ørkensol, der varmede de støvede gader. Der var *altid* støvet i min fødeby.

Hanens hæse hilsen til solen blev snart fulgt op af andre morgenlyde. Jeg kunne høre min ged bræge, for at jeg skulle komme og malke den. Inde ved siden af var Ibrahim ved at åbne sin købmandsforretning, og jeg kunne høre sandalklædte fødder bevæge sig i den snævre, snoede gade. Med et karakteristisk *tjug-tjug-tjug*, der fulgte hjulomdrejningerne, kom den gamle bus rullende ind i byen på sin daglige tur til den fjerne by Asyut. Jeg kom uvilkårligt til at smile, da jeg kom i tanker om, at det var fredag: min yndlingsdag. *Ingen skole i dag!* tænkte jeg. *I dag er der børnegudstjeneste med Baba i kirken.* Fredagene var noget helt særligt i Karya Maghola.

Jeg blev afbrudt i mine dagdrømme af Babas dybe stemme fra værelset ved siden af. »Så står vi op, Nathan!« råbte han. Jeg sparkede mit falmede tæppe af og gned søvnen ud af øjnene. Så rullede jeg min bulede måtte sammen og iførte mig min forvaskede *galabayya*, den traditionelle, kåbeagtige klædning, som er standardpåkledning i Nildalen. Imens var Mama i fuldt sving med at forberede fredagens morgenmad, der bestod af brød, ost og gedemælk – en velkommen forandring fra de bønner, vi spiste de andre dage. Det bedste ved det hele var, at familien altid spiste morgenmad sammen om fredagen. Men først var der huslige pligter at passe, også for en seks år gammel dreng. Jeg måtte

op på det flade tag for at tage mig af min ged og samle æg fra hønsehuset. Måske var der et ekstra æg eller to i dag, så Mama kunne lave os en særlig lækkerbiskken.

Da familien endelig samledes til morgenmad, begyndte Baba med at bede. Jeg elskede at høre min far bede. Det føltes, som om Gud var hans bedste ven og sad lige over for ham ved bordet. Vi spiste vores enkle måltid sammen, siddende på gulvet rundt om et lavt træbord. Mens jeg drak min mælk, tænkte jeg: *En dag vil jeg kunne bede ligesom Baba.* Da vi var færdige, hjalp mine ældre søstre Mama med at rydde af bordet. Nu begyndte det sjove. Vi skulle til børnegudstjeneste i kirken.

Baba var kendt i landsbyen som pastor Latif. Han var vokset op i en fattig familie, men havde studeret for at blive lærer. Snart følte han imidlertid Guds kald til at forlade lærergerningen for at blive præst. Derfor flyttede han familien fra den lille landsby Shotb til den større by Asyut, hvor han begyndte på bibelskolen. Han færdiggjorde den fireårige uddannelse på tre år og begyndte allerede under sin uddannelse at arbejde som præst i en lille menighed tæt ved skolen. Jeg var kun seks måneder gammel, da han i maj 1956 tog afgangseksamen fra bibelskolen.

Gennem de følgende seks år tjente Baba som præst ved tre forskellige kirker i den samme egn i Øvre Egypten. Da han blev præst ved kirken i Karya Maghola, påtog han sig også uofficielt rollen som landsbyens leder. Derfor behøvede han aldrig træffe nogen aftale i forvejen, når han besøgte folk. Han kunne bare gå hen og banke på døren, så blev han budt indenfor med det samme. Jeg begyndte snart at følge med

på husbesøg som min fars lille skygge. Når han skulle af sted, sagde jeg til min mor: »Nu må jeg gå med Baba.«

Det var ikke nogen loppetjans at være landsbypræst i Øvre Egypten. Babas løn var meget beskednen, og ofte fik han sin betaling i madvarer, tøj eller andre fornødenheder. Uden nogen til at hjælpe sig var Baba præst på alle måder for alle, inklusive landsbyens drenge og piger. Børnegudstjenesterne om fredagen var noget af det, han hver uge så frem til. Når han underviste os piger og drenge, mindede det ham om hans tid som skolelærer.

Vores hus havde tre etager i modsætning til de fleste andre huse i landsbyen. Den øverste »etage« var det flade tag, hvor vi havde indhegninger til vores ged og nogle få høns. Der stod også en enkel, træfyret ovn, hvor Mama hver lørdag bagte brød til hele ugen. Hele familien – to forældre og seks børn i forskellige aldre – boede og sov i fire små værelser på første sal. Møbleringen var ganske enkel: et antal stole, en seng til mine forældre, et lavt spisebord og et bord med bænke i stuen, hvor man kunne byde eventuelle gæster plads. Hvis vi fik overnattende gæster, kunne bænkene sættes sammen til ekstra sovepladser.

Husets stueetage var simpelthen landsbyens kirke. Der var kun ét stort rum med en lille prædikestol og et enkelt bord, som Baba brugte ved nadveren. Da Baba og jeg den fredag gik nedenunder til børnegudstjeneste, tog han sin solide, håndskårne vandrestav med sig. På den tid var det skik og brug, at landsbyens mænd altid bar rundt på en sådan stav, uanset om de havde brug for den eller ej.

Den dag var der særlig varmt og lummert i kirken, der snart blev fyldt til bristepunktet af næsten hundrede ener-

giske og forventningsfulde piger og drenge. I løbet af de næste to timer sang vi lovsange, citerede bibelvers og blev undervist ud fra Guds ord. Morgenens samling endte med, at vi alle satte os tæt hen til Baba for at høre en historie fra Bibelen. Derefter løb vi ud for at lege. To af vores yndlingslege var skjul og kapløb ned til daddellunden for at samle sten fra nedfaldsfrugter. Den, der fik samlet flest sten, havde vundet.

Da middagsheden blev for stærk, gik vi ind i kirken igen for at slutte med bøn. Mens børnene sagde farvel og gik hjem, kom Ibrahim over til os fra forretningen ved siden af sammen med en anden nabo ved navn Youssef. Begge mænd var ældste ved kirken, og de havde nogle ting at tale med Baba om. De satte sig ind i skyggen foran kirken, i ly for den brændende sol, og jeg var som altid ved min fars side.

Pludselig kom to mænd i lange, mørke *galabayyas* løbende ned gennem gaden. De havde ternede hovedtørklæder på, såkaldte *keffiyeher*, og deres ansigter var dækket af tørklæder. Uden et ord trak de tunge automatvåben frem og begyndte at skyde på os. Den voldsomme lyd af skudsalver gav ekko mellem husene, og jeg blev skrækslagen. Jeg lagde den ene hånd over øjnene og rakte ud efter min far med den anden, men fik ikke fat i andet end hans vandrestav.

Lige så pludseligt, som det begyndte, var det overstået, og der blev død stille. De første sekunder kunne jeg ikke røre mig, selv om ingen kugler havde ramt mig. Da jeg endelig åbnede øjnene, så jeg terroristerne et godt stykke væk, på vej i løb mod De mørke Bjerge. Uden at se rakte jeg igen ud efter Baba, men han var der ikke. Fuld af bange anelser

vendte jeg mig langsomt og så ham ligge på jorden tæt ved mig. »Baba, Baba, hvad er der galt?« råbte jeg.

Han stønnede af smerte, mens blodet sivede ud af hans side og farvede det brune støv under ham mørkerødt. Youssef lå helt livløs et stykke derfra. Ibrahim havde reddet sig ved at springe ind i sin forretning gennem et åbent vindue.

Mama og mine søstre kom løbende hen til os fra huset, og naboer og venner kom til for at hjælpe. Ibrahim løb ned til byens eneste telefon for at ringe efter en ambulance. Karya Maghola var bare en lille landsby, og det nærmeste sygehus lå i Asyut, så det ville tage to lange timer for ambulancen at nå frem. Tiden syntes at stå stille, og jeg havde lyst til at råbe: *Hvorfor er der ikke nogen, der gør noget?* Men vi kunne ikke gøre så meget andet end at vente på ambulancen.

Minutterne slæbte sig af sted, men Baba var forbavsende rolig. Han prøvede at overbevise Mama om, at han nok skulle klare sig. »Jeg er okay, du skal ikke være bange. Gud vil drage omsorg for dig,« sagde han. Så bad han: »Gud, jeg lægger min hustru og mine børn i dine hænder.«

Imens knælede Mama ved hans side og tørrede nu og da hans ansigt med et vådt håndklæde. Jeg sad lidt derfra og stirrede fortvivlet på Baba. Det så ikke godt ud, det forstod jeg. På et tidspunkt hørte jeg Baba hviske til Mama: »Hvis ... hvis der skulle ske noget med mig ...« Frygten skyllede koldt op i mig, og jeg tænkte: *Hvad mener han? »Hvis noget skulle ske«? Der sker aldrig noget med Baba.*

Da den gamle ambulance endelig nåede frem, løftede de forsigtigt far op på en bære og satte bæren ind i bilen. Mama

pressede sig ind ved siden af båren, og jeg prøvede også at komme med, men de andre holdt mig tilbage. Dørene blev lukket, og da ambulancen begyndte at skumple væk ad den ujævne vej, hulkede jeg: »Nej! Nej! Jeg vil med Baba!« Ibrahim greb blidt om min hånd og tog mig og mine søskende med ind i sit eget hus.

Fredag nat blev fuld af mareridt og frygtelige minder. Billedet af min fars blødende legeme havde ætset sig ind i mit sind. Hele lørdagen gik jeg rundt som i en tåge. Jeg bemærkede slet ikke varmen og støvet og ville ikke have noget at spise. Jeg blev ved med at spørge til Baba, men ingen kunne eller ville fortælle mig noget. Det meste af søndagen gik på samme rædselsfulde måde. Der blev ikke holdt gudstjeneste i Karya Maghola den dag. Hvordan kunne vi holde gudstjeneste uden vores elskede præst?

Tidligt om aftenen vendte mor tilbage ledsaget af nogle få nære venner. Flere af naboerne så hende komme og gik ud for at møde hende. Hun gik ind i huset, men der var ingen derinde. »Hvor er mine børn?« spurgte hun. En af hendes venner fortalte, hvor vi var, og hun sagde: »Hent dem til mig.«

Da jeg hørte, Mama var kommet hjem, blev jeg glad. *Nu skal jeg se Baba igen!* tænkte jeg og løb hjem. Jeg gik fra rum til rum, men så kun andre mænd med alvorlige ansigter. Baba var der ikke. Alle græd, inklusive mor, og hun var klædt i sort fra top til tå. Sådan havde jeg aldrig før set hende. Jeg løb hen til hende, men da jeg så hende ind i øjnene, var det, som om hun var et helt andet sted langt væk. Mit hoved var så fuldt af spørgsmål, at det føltes, som om det ville eksplodere. Jeg forstod stadig ikke, hvad der var

sket, og ingen fortalte mig noget. Til sidst kunne jeg ikke tie stille længere.

»Mama, Mama, hvor er Baba? Jeg vil se ham. Har han det godt nu?« Hun svarede mig ikke.

»Du kan ikke se ham nu, Nathan,« sagde Babas ven Jakub. »Han er her ikke.«

»Jeg kan godt se, han ikke er her, men hvor er han så? Jeg vil se ham!«

»Han er i Himlen sammen med Jesus, Nathan. Men du skal ikke være ked af det, en dag vil du se ham igen.« Han forsøgte at kramme mig for at berolige mig.

Jeg skubbede ham frustreret væk. »Jeg vil ikke se ham *en dag*. Jeg vil se ham *nu!*« Jeg brast i gråd, vendte om på hælen og styrtede ud af huset.

Når mennesker dør i Øvre Egypten, bliver de begravet med det samme, som regel i deres fødeby. Da Mama kom hjem søndag, havde Babas begravelse derfor allerede fundet sted. Det havde ingen bekymret sig om at forklare mig, men den aften begyndte jeg at forstå, hvad der var sket fredag. Da ambulancen kørte væk med far, havde jeg mistet ham for altid. Han var væk og kom aldrig tilbage. Aldrig mere skulle han bede bordbøn fredag morgen eller lede børnegudstjenesten. Aldrig mere skulle jeg gå gennem Karya Magholas gader sammen med ham. Jeg skulle aldrig mere se min far her på jorden, og jeg vidste, at fredag aldrig mere skulle være min yndlingsdag.

Senere på aftenen listede jeg mig tilbage til huset og gemte mig i skyggerne, mens jeg betragtede alle de slægtninge og venner, der kom for at kondolere og prøve at trøste min mor. Jeg havde besøgt de fleste af disse mennesker i

deres hjem, men jeg havde aldrig før set dem opføre sig sådan. Det var en uhyggelig procession, der ingen ende ville tage. Mennesker i sort tøj med triste ansigter, der med tårer fremmumlede bønner og beklagelser ... jo længere det blev ved, jo tungere blev det at bære. Mama prøvede at være venlig mod de besøgende, men hvordan kan man være venlig, når man er sønderknust af sorg?

Til sidst kunne jeg ikke holde ud at se på det mere. Ingen lagde tilsyneladende mærke til mig, da jeg lige så stille gik ind på mit værelse. Der stod jeg lidt ved vinduet og så solen langsomt synke ned bag horisonten. Himlen skiftede langsomt farve fra orange til lilla til grå, og aftenens skygger begyndte som snigende slanger at brede sig i Karya Magholas gader. I det fjerne tonede De mørke Bjerges truende ansigt frem på ny, og det var, som om det hånede mig. Nu forstod jeg, hvorfor folk sagde, bjergene var fulde af ondskab. Det var deroppe, morderne holdt til.

Jeg sad alene på mit værelse og prøvede at få hoved og hale på alt det, der var sket. Først var det, som om min forvirring bare voksede. Når jeg øjnede et svar på det ene spørgsmål, sprang der bare et nyt frem i hovedet mig. *Hvordan kunne du lade det ske, Gud?* tænkte jeg. *Baba fortalte mig, at du er en god Gud, og Baba tjente jo dig. Det er uretfærdigt!*

Det var tanker og spørgsmål, som ingen seksårig dreng burde tvinges til at tumle med, og mens de kørte rundt i hovedet på mig, spirede en ny følelse frem i mit hjerte. Alt det, der havde samlet sig i mit indre de sidste tre dage, overvældede mig pludselig, og varme, vrede tårer begyndte at strømme fra mine øjne.

For mit indre øje, så jeg min fars brutale mordere. Jeg knyttede næverne, hævede dem og truede ad De mørke Bjerge. Mens den mørke ørkennat sænkede sig over Karya Maghola, hvæsedede jeg en lidenskabelig advarsel til de to terrorister – bitre ord, som aldrig burde lyde fra så unge læber.

»En dag,« hviskede jeg beslutsomt. »En dag vil jeg få et våben i hånden. Så vil jeg *finde* jer og *dræbe* jer, fordi I dræbte min Baba.«